

רשתות חברתיות ומסרים מיידיים: אפיונים אישיים, יחסיים ותרבותיים

גוסטבו מש

אוניברסיטת חיפה

אנאבל קוואן-האס

University of Western Ontario, Canada

אילן תלמוד

אוניברסיטת חיפה

תקציר:

ניתוח רשתות תוכנות למסרים מיידיים בקרב סטודנטים בישראל ובקנדה

- המחקר מראה שבניגוד לתפיסה הרווחת (שעיקר השימוש במסרים מיידיים הוא לתקשורת בין אנשים הגרים רחוק זה מזה ושהקשרים ביניהם חלשים), מצאנו שהן בישראל והן בקנדה השימוש השכיח בתוכנות למסרים מיידיים בקרב סטודנטים הוא דווקא בין אנשים קרובים שהקשר ביניהם חזק, כגון בני זוג.
- כמו כן, המחקר מלמד, כי השימוש בתוכנות מסרים מיידיים היא תקשורת משלימה למפגשים פנים מול פנים, ונועד פעמים רבות לשם תיאום פעולות משותפות ולשם המשך שיחות ממפגשי פנים אל פנים

מה ידוע על מסרים מיידיים ?

- IM – כלי מפתח לתקשורת בין סטודנטים
- 89% בארה"ב, 97% בקנדה
- קשרים וירטואליים משלימים קשרי פנים אל פנים עם חברים קרובים מרחבית, וחברים ומשפחה מרוחקים.
(Wellman et al, 2000; Mesch and Talmud, 2007).
- IM לעתים מקשר בין חברים אינטימיים, שהתרחקו גיאוגרפית עקב תעסוקה או לימודים
- IM ממלא חלל בין פגישות פנים אל פנים ומאפשר תיאום מפגשים חברתיים

- גוף מחקרי הולך וגדל, אולם רוב המחקרים הדגישו משתנים ברמת הפרט (Boneva et al., 2006; Lenhart et al., 2005; Flanagin, 2005; Cummings et al., 2006; Utz, 2007).
- אינטנסיביות השימוש קשורים במגדר ובעקר בגיל (Grinter & Pallen, 2002). שימוש גבוה אצל צעירים.
- משך כל התקשרות גבוהה יותר אצל נשים; נשים משתמשות יותר למטרות חברתיות וגברים למטרות אינסטרומנטליות (נכון לכל המרשתת). (Baron, 2004).
- המעבר מיחסים מתווכי מחשב לפנים אל פנים הוא הגבוה ביותר ב-IM (Hu et al., 2004).
- השימושים הרווחים: חיברות, תכנון מפגשים, תיאום מטלות, היכרויות (לאו דווקא רומנטיות) (Grinter & Pallen, 2002; Flanagin, 2005).
- היות ושימוש במסרים מיידיים מחייב לפחות שנים, רצוי לבדוק את התופעה באמצעות תיאוריות של מבני יחסים.

מטרת המחקר

- כיצד מבנה היחסים (דימיון דיאדי, דפוס הקשר, משך הקשר, קירבה) תואם לדפוס התיקשורת?
- השוואה בין שתי מדינות שונות (תרבותית, היסטורית, אקלימית, משטרית, גודל וגיוון).

נתונים ושיטה

- נאספו בקנדה ובישראל בין אוקטובר 2005 – אוגוסט 2006.
- בקנדה דרך מודעות בקמפוסים, ובישראל- מדגם אקראי מרובד ב-3 קמפוסים.
- משתנים דמוגרפיים ו-name generator

Analyzing Whole Networks

Total (global) - Networks

The connections among all members of a population.

Measures:

Path distances

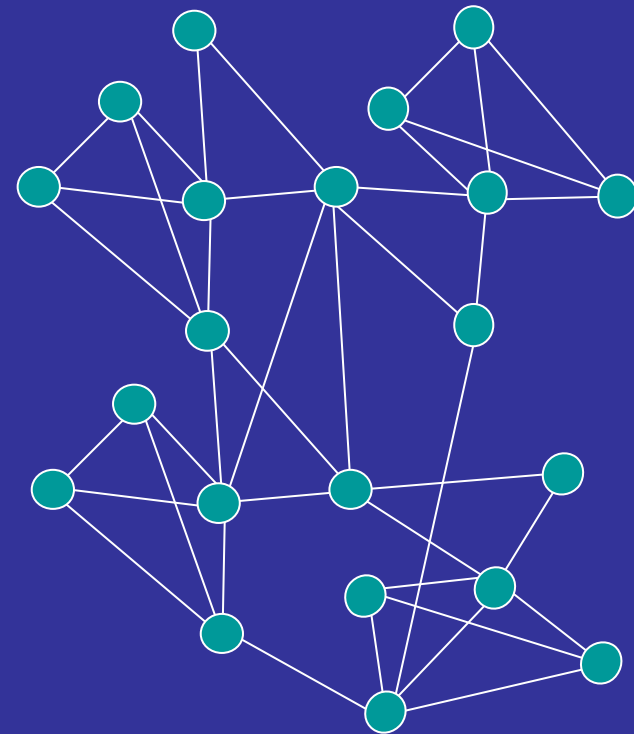
Density

Cliques / Sub-groups

Positions / Roles

Polarization

Centralization

A Tie Approach: The Name Generator

Ego - Networks

A respondent and the set of people they have relations with, including relational patterns and demographics of alters

Measures:

Similarity in relational pattern

Homophily and Relations

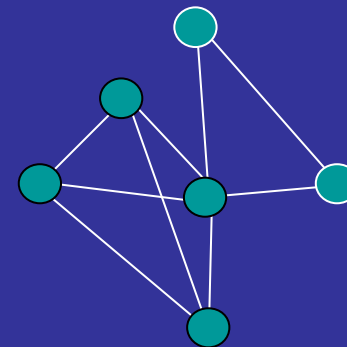
Network Size

Types of relations

Density

Relational strength

Pattern of ties: simplex vs. multiplex

סטטיסטיקה תיאורית

- In Canada, $n = 293$. Mean age of respondents was 21 ($SD = 2.24$).
- Sixty-eight percent of respondents were women.
- The majority of students were enrolled in social sciences and humanities (55%), followed by sciences (41%), and business (4%).
- A large proportion of respondents had been online for more than seven years (60%), 37% for 4–6 years, and 4% for 1–3 years.
- In Israel, $n = 493$. Mean age 25 ($SD = 4.04$).
- 51% were women. Forty-five percent were enrolled in social sciences and humanities, followed by natural sciences (32%) and law (25%).
- 58% reported using the computer more than 11 years, 33% 4–10 years, and only 9% reported three years or less

משתנים תלויים

- תדירות התקשורת (1-8)
- רב מימדיות נושאית (Topic multiplexity) (0-11).

משתנים מסבירים

- **Demographics** . These are characteristics of focal individuals (ego) : age, sex, and relationship status.
- **Extent of IM use**. Extent of IM contacts, number of individuals with whom the respondent engaged in regular IM conversations. and extent of daily IM interaction.
- **Relationship Type**. respondents indicated for each of the two IM contacts whether they were family members, close friends, distant friends (including fairly close friends and acquaintances), romantic partners, or online contacts.
- **Social Similarity** . gender similarity and propinquity.
- **Tie Duration**. An item that asked respondents how long they had known each of the two contacts listed in the name generator.
- **Tie Closeness**. Participants could indicate how close they felt to each network member on a five-point scale from 1= distant to 5= very close.

• (מתאם עם אמוון, הדדיות, היסטוריה, מולטיפלקסיות)

השוואה גולמית

Table1. Relationship type with IM contacts Israel and Canada

	First IM Contact		Second IM Contact	
	Israel	Canada	Israel	Canada
Family	11%	16%	10%	20%
Close Friend	48%	42%	44%	49%
Distant Friends	23%	12%	35%	16%
Romantic Partner	14%	21%	5%	6%
Online Tie	4%	1%	6%	1%

Table2. OLS regression predicting frequency of communication with tie—Canada

	First Contact		Second Contact					
	Model 1	Model 2	Model 3	Model 4	Model 5	Model 6	Model 7	Model 8
Age	-.035 (.026)	-.066 (.026)	-.031 (.026)	-.058 (.026)	-.014 (.028)	-.028 (.028)	-.007 (.028)	-.013 (.028)
Gender(1=male)	-.079 (.122)	-.032 (.122)	-.054 (.120)	-.021 (.120)	-.125 (.129)	-.052 (.129)	-.114 (.128)	-.048 (.128)
Single	.071 (.124)	.031 (.124)	.087 (.122)	.038 (.122)	-.038 (.120)	-.017 (.120)	-.098 (.120)	-.044 (.120)
Gender similarity	-.171 (.140)	-.075 (.140)	-.157 (.141)	-.069 (.141)	-.026 (.138)	-.011 (.138)	-.038 (.137)	-.017 (.137)
Propinquity	.545** (.116)	.237 (.116)	.555** (.121)	.241 (.121)	.675** (.124)	.305 (.124)	.706** (.133)	.318 (.133)
Frequency of IM use	.436** (.067)	.319 (.067)	.418** (.067)	.305 (.067)	.422** (.072)	.320 (.072)	.418** (.071)	.317 (.071)
# of IM regular contacts	.154* (.060)	.135 (.060)	.148* (.059)	.129 (.059)	.147* (.064)	.134 (.064)	.138* (.063)	.125 (.063)
Online	.160 (.470)	.017 (.470)	.220 (.486)	.023 (.486)	.100 (.496)	.011 (.496)	.407 (.500)	.045 (.500)
Family	.035 (.162)	.012 (.162)	.162 (.169)	.054 (.169)	.303 (.163)	.111 (.163)	.320 (.175)	.117 (.175)
Distant friend	-.918** (.173)	-.286 (.173)	-.707** (.220)	-.220 (.220)	-.488** (.169)	-.175 (.169)	-.194 (.191)	-.069 (.191)
Partner	.987** (.195)	.354 (.195)	.876** (.196)	.314 (.196)	.804** (.279)	.173 (.279)	.676* (.282)	.145 (.282)
Close friends	-----	-----	-----	-----				
Relationship duration			-.106* (.054)	-.121 (.054)			-.033 (.061)	-.038 (.061)
Closeness to tie			.338* (.134)	.169 (.134)			.343** (.109)	.212 (.109)
Constant	5.381** (.655)		4.106** (.950)		4.587** (.691)		3.015 (.860)	
Adjusted R Square	.390		.407		.265		.287	
BIC	-82.261		-79.104		-27.47		-25.192	
F-Ratio			4.047				4.4	

תדירות התקשורת עם contact

- בשתי המדינות:
- אין השפעה למשתני הפרט (מגדר, גיל, מיצב)
- אין השפעה להומופיליות מגדרית

משפיעים:

- מספר הקשרים
- ממוצע תקשורת יומי
- מגורים באוניברסיטה, במעונות או באותה עיר
- קשר שלילי עם משך ההכרות
- תחושת קירבה

Table3. OLS regression predicting frequency of communication with tie—Israel

	First Contact				Second Contact			
	Model 1		Model 2		Model 3		Model 4	
Age	-.011 (.020)	-.028	-.011 (.020)	-.028	-.026 (.022)	-.060	-.031 (.022)	-.071
Gender(1=male)	-.075 (.123)	-.030	-.069 (.121)	-.027	.001 (.127)	.001	.021 (.123)	.009
Single	.084 (.123)	.033	.054 (.121)	.021	.177 (.127)	.070	.156 (.124)	.062
Gender similarity	.197 (.135)	.078	.221 (.133)	.088	.011 (.123)	.004	-.026 (.120)	-.010
Propinquity	.498** (.122)	.196	.500** (.120)	.197	.507** (.125)	.302	.505** (.122)	.203
Frequency of IM use	.225** (.062)	.185	.222** (.061)	.183	.196** (.064)	.166	.202** (.062)	.170
# of IM regular contacts	.340** (.066)	.263	.330** (.065)	.256	.341** (.069)	.261	.314** (.068)	.240
Online	-.421 (.364)	-.058	-.126 (.369)	-.017	-.456 (.344)	-.070	-.032 (.349)	-.005
Family	-.316 (.223)	-.077	-.325 (.220)	-.079	-.101 (.216)	-.025	-.126 (.210)	-.031
Distant friend	-.631** (.154)	-.213	-.434** (.162)	-.146	-.577** (.142)	-.221	-.269 (.156)	-.103
Partner	.519** (.195)	.147	.365* (.198)	.103	.220 (.258)	.044	.139 (.252)	.028
Close friends Relationship duration	-----	-----	-----	-----			-.168* (.059)	-.157
Closeness to tie			.380** (.113)	.190			.444** (.104)	.254
Constant	5.382** (.586)		3.818 (.741)		5.744 (.640)		4.045 (.739)	
Adjusted R Square	.296		.318		.258		.297	
BIC	-104.02		-107.364		-78.433		-92.604	
F-Ratio			7.857				13.57	

מולטיפלקסיות נושאית עם contact

- בשתי המדינות:
- אין השפעה למשתני הפרט (מגדר, גיל, מיצב)
- אין השפעה להומופיליות מגדרית
- אין השפעה לקירבה מרחבית

משפיעים:

- מספר הקשרים
- סוג הקשר (רומנטיות מגבירה; משפחה מפחיתה)
- קשר שלילי עם משך ההכרות
- תחושת קירבה

סיכום:

ניתוח רשתות תוכנות למסרים מיידיים בקרב סטודנטים בישראל ובקנדה

- המחקר מראה שבניגוד לתפיסה הרווחת (שעיקר השימוש במסרים מיידיים הוא לתקשורת בין אנשים הגרים רחוק זה מזה ושהקשרים ביניהם חלשים), מצאנו שהן בישראל והן בקנדה השימוש השכיח בתוכנות למסרים מיידיים בקרב סטודנטים הוא דווקא בין אנשים קרובים שהקשר ביניהם חזק, כגון בני זוג.
- כמו כן, המחקר מלמד, כי השימוש בתוכנות מסרים מיידיים היא תקשורת משלימה למפגשים פנים מול פנים, ונועד פעמים רבות לשם תיאום פעולות משותפות ולשם המשך שיחות ממפגשי פנים אל פנים

דיון

- חשיבותם של משתני יחסים (Relational)
- IM מחזקת קשרים קיימים
- למאפייני התקשורת ולהיקף התכנים זיקה למידת התקשורת ולהיקף הקשרים המקומיים, בעקר "קשרים חזקים".
- אפקטיביות אנליטית של גישת ניתוח הרשתות.
- מעבר למשתני הפרט, דפוסי היחסים מסבירים שונות.
- דפוסי היחסים יציבים בין שתי תרבויות
- מחקרים עתידיים: פנל, רב-שכבתי, רב לאומי.

!! תודה

Gustavo Mesch

gustavo@soc.haifa.ac.il

<http://soc.haifa.ac.il/~gustavo>

Ilan Talmud

talmud@soc.haifa.ac.il ,

<http://soc.haifa.ac.il/~talmud/>

<http://soc.haifa.ac.il/community>